

QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

IMĦALLEF

Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)

Illum 2 ta' Lulju 2020

Rikors Numru: 241/10 AL

A B

vs

C B

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat¹ tal-attriċi li permezz tiegħu ippremettiet:

- 1. Illi l-kontendenti żżewwġu nhar id-disgħa u ghoxrin (29) ta' Marzu tas-sena elfejn u tlieta (2003) u dan skont ma jirrizulta miċ-ċertifikat taż-żwieġ li qed jiġi anness u mmarkat b'ħala Dokument 'A'.*

---

¹ Fol. 1-9.

2. *Illi minn dan iż-żwieġ il-partijiet kellhom żewġ ulied li jsimhom D li twieldet fit-tmintax (18) ta' Ottubru tas-sena elfejn u tnejn (2002) u E li twieldet fid-disgħa u għoxrin (29) ta' Novembru tas-sena elfejn u tlieta (2003), u dan skont ma jirriżulta miċ-ċertifikat tat-twelid tal-minuri li qed jiġu annessi u mmarkati bħala Dokumenti 'B' u 'C' rispettivament.*
3. *Illi l-ħajja konjugali ta' bejn il-kontendenti m'għadhiex aktar possibbli minħabba li l-intimat irrenda ruhu ħati lejn martu l-esponenti ta' adulterju, swat, theddid, sevizji, eċċessi u ingurji gravi, kif ukoll minħabba inkompatibilita` ta' karattru.*
4. *Illi l-esponenti talbet u ottjeniet l-awtorizzazzjoni meħtieġa sabiex tipproċedi f'dina l-istanza kontra żewġha għas-separazzjoni personali skont ma jirriżulta mid-Dokument 'D' li qed jiġi anness.*
5. *Illi ma hemmx lok għal rikonċiljazzjoni u għalhekk kellha ssir din il-kawza.*

Talbet li l-intimat jgħid għaliex din il-Qorti m'għandhiex:

- i. *Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-konjugi B minhabba adulterju, swat, theddid, sevizji, eċċessi u ingurji gravi li l-intimat ikkometta kontra martu l-esponenti, u kif ukoll minħabba inkompatibilita` ta' karattru.*
- ii. *Tafda lill-esponenti bil-kura u kustodja tal-minuri D u E, salv l-aċċess tal-intimat għall-istess ulied minuri jekk ikun il-kaz.*
- iii. *Tikkundanna lill-intimat għall-istess uliedha minuri dik ir-retta alimentarja dovuta skont il-liġi, b'dawk il-modalitajiet kollha tal-pagament, inkluz provvediment għaz-zieda perjodika biex tagħmel tajjeb għal għoli tal-ħajja, u ordni għall-ħlas dirett mill-paga tal-intimat, li għandhom jiġu ffissati minn din l-Qorti.*
- iv. *Tapplika in toto jew in parte kontra l-intimat l-effetti tad-disposizzjonijiet tal-Artikoli 48 sa 53 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.*

- v. *Tiddikjara xjolta l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet u tillikwida l-istess b'mod li jiġu stabbiliti l-porzjonijiet in divizjoni u assenjati lill-partijiet u, billi wkoll tigi stabbilita data li minn dakinhar l-intimat jitqies li ddekada minn kull akkwist magħmul bix-xoghol u bil-ħila tal-esponenti, u dana kollu okkorrendo bl-opera ta' perit nominad, u billi jiġi nominat Nutar sabiex jirċievi l-att relattiv u kuratur biex jirrapprezenta lill-intimat fl-eventwali kontumaċja fuq l-istess att.*
- vi. *Tassenja lill-esponenti d-dar matrimonjali numerata mija sebgħa u għoxrin (127) Triq il-Farfett tal-Fejġel, Zabbar.*
- vii. *F'kaz li din l-Qorti ma tilqax is-sitt talba, tawtorizza lill-esponenti sabiex tabita fl-imsemmija dar matrimonjali ad esklużzjoni tal-intimat, u tagħti kull provvediment xieraq u opportun għal dan l-iskop.*
- viii. *Tordna lill-intimat jirrestitwixxi lill-esponenti il-beni u krediti parafernali u dotali tagħha.*

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li qiegħed jiġi minn issa ingunt għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda tal-attriċi;

Rat ir-risposta ġuramentata² tal-konvenut li permezz tagħha eċċepixxa :

1. *Illi l-esponent jaqbel li tigi pronunzjata s-separazzjoni personali minnma martu r-rikorrenti imma mhux għar-raġunijiet attribwibbli lilu izda lilha;*
2. *Illi ż-żwieġ ta' bejn il-partijiet tkisser kaġun tal-adulterju, l-eċċessi, s-sevizzi, l-moħqrija, t-theddid, l-ingurji gravi u il-vjolenza kommessa mir-rikorrenti fuq l-esponent, kif ser jiġi pprovat tul it-trattazzjoni tal-kawza;*
3. *Illi l-esponent qed jopponi li l-kura u l-kustodja tal-minuri ulied tigi fdata f'idejn ir-rikorrenti esklussivament, huwa bhala l-missier l-minuri jħoss li l-istess għandha tkun konguntiva bejn il-partijiet, bi dritt ta' aċċess lejn l-esponent;*
4. *Illi l-esponent jopponi għat-talba li jħallas manteniment għal martu u*

---

² Fol. 10-12.

dana stante li hija ghandha l-eta u l-kapacita' li ta'ndem, kif del resto qed tagħmel fil-prezent f'impjeg full-time; l-esponent m'ghandux diffikulta li jmantni lil uliedu, fil-fatt huwa diga ħa ħsieb li jibgħat pagament versu l-manteniment tal-ulied;

5. *Illi l-esponent mhux qed jopponi li l-komunjoni tal-akkwisti tiġi xjolta, terminata u likwidata;*
6. *Illi l-esponenti jaqbel li kull parti għandha tiġi assenjata dawk l-assi li jmissu lilha, izda biss wara li din l-qorti tqies it-tortijiet kommessi mir-rikorrenti fil-konfront tal-esponent, liema tortijiet waslu għat-tkissir taż-żwieġ;*
7. *Illi in vista tal-fatt li l-esponent mhux ħati ta' dak li ġie ddebitat lilu huwa ma ghandux jiġi penalizzat skont dak li jipprovdu l-artikoli 48 sa 53 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta;*
8. *Illi l-esponenti qed topponi s-sitt talba stante li l-istess dar tiffirma parti mill-komunjoni tal-akkwisti, l-istess għandha tinbiegħ, jitħallas id-dejn konsiderevoli, inkombenti l-istess proprjeta u jekk jifdal xi rikavat jinqasam bejn il-partijiet wara li jitqiesu it-tortijiet;*
9. *Illi fil-fehma umli tal-esponenti, lanqas is-sebgħa talba ma tista' tintlaqa` stante li kif diga intqal fil-komunjoni tal-akkwisti hemm ammonti ta' djun sostanzjali, l-assi tal-komunjoni iridu jinbiegħu biex jagħmlu tajjeb għall-istess;*
10. *Illi t-tmien talba qed tiġi opposta stante li r-rikorrenti ma kellha ebda assi parafernali;*
11. *Illi l-esponenti qed topponi għall-ispejjez kollha ta' dawn il-proċeduri;*
Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.
Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenut;
Rat l-atti kollha tal-proċediment;
Rat l-affidavits ipprezentati u d-dokumenti annessi magħhom;

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji Dr Margaret Mifsud, Dr Anna Mallia u Dr Abigail Critien, ix-xhieda li ddeponew quddiemhom u d-dokumenti esebiti mill-istess xhieda;

Rat illi din il-kawza mxiet flimkien mal-kawza bir-rikors enumerat 241/10/1 AL,³ li jitratta t-talba sabiex il-proċeduri odjerni jiġu konvertiti fi proċeduri ta' divorzju ai termini tal-Artikolu 66F tal-Kodiċi Ċivili, fejn il-konnessjoni tal-kawzi ġiet applikata mill-Qorti stess abbazi tas-subinċiz 3 tal-artikolu tal-liġi hawn imsemmi;

Rat is-sentenza tal-kawza fl-ismijiet premessi bin-numru 241/10/1 AL, fejn it-talba sabiex il-proċeduri odjerni jiġu konvertiti f'dawk ta' divorzju, ġiet akkolta, liema sentenza ġiet mgħotija llum it-30 ta' Ġunju 2020;

Rat illi l-kawza odjerna tħalliet ukoll għas-sentenza għall-lum

Ikkunsidrat:

KONSIDERAZZJONIJIET:

1. L-Azzjoni Odjerna:

Illi permezz tal-azzjoni odjerna l-attriċi qiegħda titlob lil din il-Qorti tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, stante li z-zwieġ tagħhom tkisser irrimedjabbilment, għar-ragunijiet kontemplati fl-Artikoli 38 u 40 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta, unikament imputabbli lill-konvenut. Magħdud ma' dan l-attriċi titlob ukoll lil din il-Qorti sabiex tirregola l-effetti konsegwenzjali għas-separazzjoni personali. Issir referenza għar-rikors promotur fejn l-attriċi telenka x'inhuma l-pretensjonijiet tagħha fil-kawża odjerna:

1. Tippronunzja l-ħall taz-zwieġ bejn il-partijiet filwaqt li tiddikjara li in kwantu għar-responsabbilita' tat-tifrik taz-zwieġ, din għandha

---

³ Fol. 2 tal-proċess bin-numru 241/10/1AL.

tingħata lill-intimat minħabba adulterju, swat, theddid, sevizzi, eċċessi, inġurji gravi u inkompattibilita' ta' karattru;

2. Tapplika kontra l-konvenut *in toto* jew *in parte* d-disposizzjonijiet tal-Artikolu 48 sal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ċivili;
3. Tikkundanna lill-intimat u tordnalu sabiex iħallas lill-attriċi manteniment għaliha nnifisha;
4. Tiddeċiedi dwar il-kura, l-kustodja, l-aċċess u l-manteniment għall-ulied minuri D u E, aħwa B;
5. Tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti, filwaqt li tillikwida u taqsam l-istess komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet;
6. Tordna lill-intimat jirrestitwixxi lill-attriċi il-beni u krediti parafernali tagħha;
7. Tassenja d-dar matrimonjali lill-attriċi, u f'kaz li dan ma jistgħax isir tawtorizza lill-attriċi sabiex tabita fl-imsemmija dar matrimonjali ad esklużjoni tal-intimat.

Min-naħa l-oħra l-konvenut jiċhad dak attribwit lilu u jsostni li l-ħtija tirisjedi unikament fuq l-attriċi ai termini tal-Artikolu 38 u 40 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Is-Separazzjoni Personali u r-Responsabbilita' għat-Tkissir taz-Zwieġ:

2.1. Il-Verzjoni tal-Attriċi u l-Allegati Tortijiet tal-Konvenut

L-attriċi tispjega illi ltaqgħat ma' zewġha f'Awwissu tas-sena 2001 u dan tramite ħbieb komuni li kellhom. Tiddekrivi lil konvenut bħala "*bniedem nervuz u ta' ftit kliem*" u "*jkun ma min ikun, u ikun fejn ikun, jipprova jara kif se jaqla' argument għal kull ħaġa ta' xejn*". Magħdud ma' dan, l-attriċi tispjega ukoll kif zewġha kien jgħir ħafna għaliha tant li ma kien iħalliha tmur imkien waħedha u meta ma kienx ikun magħha kien iċemplilha kull ħin. Wara tlett (3) xhur li l-partijiet bdew ir-relazzjoni tagħhom, l-attriċi inqabdet tqila bl-ewwel wild u sforz il-persistenza tal-konvenut, l-attriċi ddeċediet li tizzewwġu. Barra minn hekk, tispjega ukoll li għazlet li

tizzewweġ lil konvenut sabiex bintha ma tkunx imwielda mingħajr missier. Madanakollu, tgħid li tali deċizjoni kienet waħda ta' bla ħsieb.

Nhar it-18 ta' Ottubru 2002 twieldet l-ewwel tarbija, liema tarbija għalkemm twiedet barra z-zwieġ ġiet imnizzla bħala bint il-konvenut. Konsegwentament, il-partijiet izzewġu nhar id-29 ta' Marzu 2003 u ċjoe' sena u erba' xhur wara li ltaqgħu għall-ewwel darba. In vista tal-fatt li d-deċizjoni li jizzewġu kienet waħda ta' malajr, l-attriċi tikkonferma li meta zzewġu lanqas biss kellhom dar preparata fejn jgħixu, tant li marru jgħixu mal-ġenituri tal-konvenut ġewwa s-Siġġiewi, fejn damu hemm għal madwar sena. Tgħid ukoll li ħmistax (15) wara z-zwieġ tagħhom, l-attriċi tskopriet li kienet mill-ġdid tqila u b'hekk nhar id-29 ta' Novembru 2003 twieldet it-tieni tarbija.

Fil-fehma tal-attriċi, hi saret taf lil zewġha wara li zzewġitu u kienu għadhom qegħdin joqgħodu għand il-ġenituri tiegħu, fejn tagħti rendikont li zewġha kien ta' sikwit ikollu argumenti ma' missieru u li l-ġenituri ta' zewġha kienu jibzgu minnu. Tisħaq ukoll li l-konvenut kien aggressiv u vjolenti magħha tul iz-zwieġ tagħhom, fejn il-konvenut ġieli refa' jdejh fuq l-attriċi quddiem missieru stess, u kienet tkun ta' sikwit b'xi tbenġila f'idejha jew saqajha izda qatt ma għamlet rapport lil Pulizija stante l-biza' li kellha minnu. Dan l-aġir da parti l-konvenut baqa' għaddej anke meta l-partijiet marru jgħixu għal rashom fid-dar matrimonjali tagħhom ġewwa Ғaz-Zabbar.

L-attriċi tgħid li hi u zewġha għandhom negozju tal-ħobz, fejn kienu jqassmu l-ħobz lil numru ta' ħwienet madwar Malta u l-attriċi baqgħat tagħmel dan ix-xogħol saħansitra anke waqt it-tqala tagħha. Fid-dawl tal-fatt li zewġha ried ikabbar in-negozju tagħhom billi jixtri iktar rotot u ċjoe' postijiet fejn ibiegħ il-ħobz, dan wassal sabiex l-partijiet inkorporaw dejn konsiderevoli, izda liema rotot kienu qegħdin iħallu l-frott. Magħdud ma' dan, l-attriċi tgħid li għalkemm ippruvat tiftaħ għajnejn il-konvenut sabiex ma jkomplux ikabbru n-negozju u minflok jiddedikaw iktar ħin bħala familja, dan xorta ma tax widen bil-konsegwenza li l-attriċi kellha toħroġ taħdem miegħu kuljum għal ħinijiet twal li jibdeu minn kmieni filgħodu sa wara nofsinhar. Għaldaqstant, il-partijiet ma kellhomx għazla ħlief li jħallu t-tfal ma' omm l-attriċi u konsegwentament ma' oħtha, sabiex jieħdu

ħsiebhom waqt li ommhom u missierhom ikunu xogħol. L-attriċi tispjega li *“is-sens ta’ familja kien sfaxxa mar-riħ, pero’ l-iktar haga importanti ghar-C ma kienitx il-familja izda flus, flus u xejn aktar minn flus”*. Apparti d-dejn fuq id-dar matrimonjali, il-konvenut xtara vettura għal valur ta’ LM14,000, vettura oħra, u garaxx għas-somma ta’ LM40,000. L-attriċi tgħid illi kien ikollha tiffirma sabiex jagħmel xi akkwist, b’mod partikolari għax-xiri tal-garaxx, għaliex beda jgħidilha li kienet qiegħda tħassarlu l-pjanijiet kollha.

Matul iz-zmien, l-attriċi tispjega li l-aġir tal-konvenut komplja jiggrava u sar aggressiv iktar minn qabel. Fil-fehma tal-attriċi *“kissirni bi kliemu, fiducia fijja nnifsi ma baqaliex u apprezzament tiegħi nnifisi ma hallilix”* u dan anke għaliex il-konvenut kien dejjem jgħajjar lill-attriċi li hi m’għandha xejn u li l-akkwisti li saru kienu kollha bis-saħħa tiegħu. Tgħid li *“kien kontinwamet ukoll jghidli li jien ma niswa xejn u ma jien hadd. Ukoll kien jikkmandani f’kull pass illi nagħmel”*. Tallega li dan it-tgħajjar da parti zewġha fil-konfront tagħha kien ukoll isir quddiem il-ħaddiema tiegħu u l-ġirien tal-blokka fejn kienu jgħixu kienu jisimgħuhom u ndunaw ukoll li kien qiegħed jerfa’ jdejh fuqha. Tgħid ukoll li l-aħħar tilwima li kellha ma’ zewġha kienet waqt il-ħin tax-xogħol, fejn il-konvenut kien refa’ idejh izda l-attriċi ppruvat taħrab u nizlet tigri mill-vann tax-xogħol. Fl-istess tilwima kien gielgħha tagħti iċ-ċwieviet kollha u sfat bit-tbenġil u bil-ħwejjeġ u l-basket imqatta’. Wara dan l-inċident, l-attriċi rrapportat kollox lil Pulizija fejn dawn mexxew kontra tiegħu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Ġudikatura Kriminali) u tallega li kien instab ħati. Fir-rigward tal-aġir vjolenti tiegħu, l-attriċi tgħid illi tiftakar lil zewġha vjolenti ma’ oħtu F. B’hekk tagħti x’tifhem li din l-attitudni ta’ zewġha kienet waħda normali.

Fid-dawl tal-premess, l-attriċi tispjega li ma felħietx tissapporti f’din il-ħajja b’insulti u abbuz da parti l-konvenut. Għaldaqstant, fiċ-ċirkostanzi kienet tal-fehma li ma kellhiex triq oħra għajr li titlaq mid-dar u b’hekk fis-sena 2009 l-attriċi marret tgħix ma’ oħtha l-kbira.

Sabiex tikkorrabora l-verzjoni tagħha, l-attriċi pproduċiet l-affidavit ta’ missierha G H⁴ u ta’ oħtha I sive I J.⁵

---

⁴ Fol. 558.

⁵ Fol. 239.

2.2. Verzjoni tal-Konvenut u l-Allegati Tortijiet tal-Attriċi

Il-konvenut jispjega illi jaħdem billi jgħassam il-ħobz lil numru ta' ħwienet madwar Malta u li ilu b'dan il-mestier għal perjodu ta' ħmistax-il (15) sena. Il-qligħ li jkollu minn dan ix-xogħol huwa ta' 15% jew 17% fil-ġimgħa, u dan wara li jaqta' l-ispejjez li jinkorri sabiex imexxi dan in-negozju. Jispjega ukoll li sabiex jaħdem huwa jagħmel uzu mill-vann bin-numru ta' reġistrazzjoni KBR-653, liema vann inxtara qabel ma zzewweġ lil attriċi. Madanakollu jispjega li għandu ukoll vann ieħor bin-numru ta' reġistrazzjoni ABS-248, liema vann inxtara fiz-zwieġ u kien jintuza mill-attriċi meta din kienet għadha tgħinu fit-tqassim tal-ħobz. Għaldaqstant jikkonferma li l-attriċi kienet għamlet madwar tlett (3) snin taħdem miegħu fejn kienu jibdew minn kmieni filgħodu sa' wara nofsinhar. Jikkonferma li qatt ma kellu impjegati miegħu, għajr għal ċertu wieħed jismu K li dam jaħdem mal-konvenut għal xahar u nofs biss. Il-konvenut jikkonferma ukoll li mill-qligħ tax-xogħol tiegħu, flimkien mal-attriċi xtara matul iz-zwieġ, garaxx, vann u vettura oħra, u li b'kollox ħadu self ta' LM93,000 mill-bank.

Fl-affidavit tiegħu, il-konvenut jispjega li z-zwieġ ma' martu spiċċa stante li kellha relazzjoni extra-matrimonjali u llum għandhom wild bejniethom. Fil-fatt f'wieħed mir-rikorsi intavolati mill-konvenut stess, huwa jirrileva li l-attriċi kellha u għad għandha relazzjoni extra-matrimonjali ma' ċertu L B, li kien għamel perjodu li fih kien jaħdem mal-konvenut. Magħdud ma' dan, il-konvenut jesebixxi ukoll numru ta' ritratti fejn juru lill-attriċi fil-kumpanija ma' L fis-sena 2011.⁶ Barra minn hekk jispjega illi *"l-glied ma marti kien dejjem ghax konna it-tnejn furjuzi, pero hija kienet izewwaqa u twahhal kollox fija – ghax jien nervuz, forsi titlali malajr u anke gieli telghatli idejja, u dak iz-zmien tant kont qed naqla fuq wicci li ma kontx nikkontrolla"*.

Fix-xiehda tiegħu ta' nhar il-25 ta' Frar 2011, il-konvenut jgħid illi M N hija ħabiba tiegħu u li m'għandu l-ebda relazzjoni magħha u b'hekk jikkonferma li qatt ma daħlet fid-dar matrimonjali tal-partijiet. Jgħid illi hu u M N ilhom ħbieb għal għaxar (10) u ħdax-il (11) xhar, u ċjoe' minn ċirka Marzu jew April tas-sena 2010. Jispjega li meta M N ma jkollhiex x'tagħmel, din tmur mal-konvenut waqt il-ħin tax-xogħol tiegħu. Saħansitra jispjega li M N ġieli waslitu u akkumpanjatu l-Qorti, u kif ukoll li ġieli għintu f'xogħolu. Madanakollu, fl-affidavit tiegħu ta' nhar is-27 ta' April 2017, il-

---

⁶ Fol. 750-758.

konvenut jikkonferma li “*sibt refugju ma tfajla ohra*”, izda jonqos milli jaghti ħjiel ta’ min hi.

Sabiex jikkorrabora l-verzjoni tiegħu, il-kovenut ipproduċa x-xieħda ta’ missieru O B⁷ u M N.⁸

2.3. *Prinċipji Legali u Applikazzjoni Tagħhom għall-Kaz Odjern*

Il-Qorti sejra tgħaddi sabiex tistabilixxi dawk il-prinċipji legali li huma rilevanti sabiex sussegwentament jiġu applikati għal kaz odjern.

2.3.1. *Artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili: Eċċessi, Moħqrija, Theddid u Offizi Gravi*

Fl-ewwel lok il-Qorti tagħmel referenza għal Artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili, Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta’ Malta, li jistipula:

“Kull waħda mill-persuni miżżewġin flimkien tista’ titlob il-firda minħabba eċċessi, moħqrija, theddid jew offiżi gravi tal-parti l-oħra kontra l-attur, jew kontra xi wieħed jew ieħor mit-tfal tiegħu, jew minħabba li l-ħajja flimkien ma tkunx għadha possibbli għax iż-żwieġ ikun tkisser irremedjabilment”.

Il-Qorti tibda sabiex tagħmel referenza għal kaz fl-ismijiet **Elisa Thompson vs. Edward Thompson**,⁹ fejn ġie stabbilit illi sabiex tiġi promossa b’suċċess l-azzjoni tas-separazzjoni personali, ma hemmx il-ħtieġa illi jiġu ppruvati l-eċċessi, sevizzi, minacċji u l-inġurji gravi b’mod kumulattiv, izda jkun suffiċjenti illi tiġi pprovata raġuni waħda sabiex jiġi stabbilit illi l-ħajja matrimonjali tkun ġiet reża impossibbli da parti ta’ xi waħda mill-partijiet jew min minnhom.

Hemm ġurisprudenza kostanti li tispjega l-motivi elenkati f’Artikolu 40 hawn fuq ċitat. F’dan l-istadju ssir referenza għas-sentenzi fl-ismijiet:

---

⁷ Fol. 704.

⁸ Fol. 748.

⁹ Deciża mill-Onorabbli Prim’Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-12 ta’ Mejju 1925 u kkwotata fis-Sentenza deciża minn dina l-Onorabbli Qorti diversament preseduta mill-Onorevoli Mħallf Raymond C. Pace nhar it-2 ta’ Ottubru 2003 [Ċit. Numru 1677/1995/RCP].

Maria Mifsud vs Vincenzo Mifsud¹⁰ u **Antoinette Cauchi vs Alexander Cauchi**,¹¹ fejn ġie ritenut illi fir-rigward ta' moħqrija, *“Ĉerti fatti, kliem u modi ta' azzjoni jew attegġjamenti illi jistgħu irendu l-ħajja komuni insapportabbli, huma ritenuti mid-dottrina bħala sevizzi”* u fir-rigward ta' inġurji u offizi gravi li dawn *“ma ġewx speċifikament dezinjati mid-dottrina imma l-karattru generali tagħhom ġie dejjem imħolli fis-sagaċja u l-kuxjenza ta' l-Imħallef sabiex jivvalutahom”*, filwaqt li ġew definiti bħala li *“jinkludu kliem jew aġir illi joffendu l-pudur ta' dak illi jkun minkejja illi dawn jirreferu għal affarijiet veru jew foloz”*, rispettivament. Is-sentenza fl-ismijiet **Maria Mifsud vs. Vincenzo Mifsud**, appena ċitata tagħti tifsira lil eċċessi, li jfissru *“att mwettqa fuq il-parti l-oħra, liema atti jridu jkunu ta' serjeta' kbira stante illi niente di meno jridu jkunu ta' perikolu għall-ħajja tal-parti l-oħra”*.

Min-naħa l-oħra u b'mod speċifiku fir-rigward ta' theddid u vjolenza, il-Qorti ma tixba' qatt tirrepeti illi *“Il-liġi tikkontenta ruħha bil-persistenza f'ċerta mgieba ħazina u mhux b'xi atti izolati waqt xi tilwima”*.¹² Fin-natura tagħha, il-vjolenza domestika tikkostiwixxi inġurja gravi ħafna u ma tista' bl-ebda mod tiġi ġustifikata. Hekk kif ippronunzjat ruħha l-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-kawża fl-ismijiet **Joanne Tabone pro. et noe. vs. Jesmond Tabone**,¹³ *“il-vjolenza hi fost l-aktar elementi, jekk mhux ukoll l-aktar waħda, li inevitabilmente twassal għal firda personali, anke għaliex, kif ingħad, “huwa ferm diffiċli li tiġi superata minn min ikun ħalla lilu nnifsu jintriċeb minnha”*¹⁴; Skond l-istess Qorti *“Is-swat, ..., hi l-aġħar forma ta' att ta' krudelta' li joffendi lill-persuna u spiss drabi jwassal għat-tifrik taz-zwieġ”*.¹⁵

2.3.2. Artikolu 38 tal-Kodiċi Ċivili: Adulterju

L-adulterju wkoll huwa motiv għas-separazzjoni fil-Liġi Maltija u fil-fatt, il-Kodiċi Ċivili jistipula: *“Kull parti mizzewġa tista' titlob il-firda minħabba l-*

¹⁰ Deċiża mill-Onorabbli Prim' Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-30 ta' Ġunju 1961, Vol. XLV C.ii.708.

¹¹ Deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili preseduta mill-Onorevoli Mħallef Raymond C. Pace fit-2 ta' Ottubru 2003 [Ĉit. Numru 1677/1995/RCP].

¹² **Antonia Mifsud vs. Giuseppe Mifsud**, deċiża mill-Qorti tal-Appell Ċivili nhar il-21 ta' Frar 1969.

¹³ Deċiża fit-3 ta' Ottubru 2003.

¹⁴ **Genoveffa Magri vs. Joseph Magri**, deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' Ottubru 2000.

¹⁵ **Charmaine Zahra pro. et noe. vs. Alfred Zahra**, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Ġunju 2003.

adulterju tal-parti l-oħra".¹⁶ Magħdud ma' dan, il-ġurisprudenza kostanti tagħna tirritjeni illi "*L-adulterju hija bla dubju l-kawża l-iżjed gravi li għaliha l-liġi tawtorizza sseparazzjoni personali*"¹⁷.

Il-kwistjoni kollha ddur fuq il-prova tal-istess adulterju u jekk min jallega l-istess, jistax fattwalment jagħti prova tagħha. F'dan l-istadju, il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża fl-ismijiet **Maria Dolores sive Doris Scicluna vs. O Scicluna**¹⁸ fejn ġie dikjarat li: "*L-adulterju minn dejjem ġie meqjus bħala l-kawżali l-aktar gravi li għaliha l-liġi tawtorizza sseparazzjoni personali ..... Huwa ormai paċifiku fid-dottrina u fil-ġurisprudenza li l-adulterju jista' jkun pruvat permezz ta' indizzji u preżunzjonijiet, purché' dawn ikunu gravi, preċiżi u konkordanti, b'mod li ma jhallu ebda dubju f'min għandu jiġġudika*".

2.3.3. Applikazzjoni tal-Prinċipji Legali għal Kaz Odjern

Il-Qorti wara li rat il-provi kollha esebiti, waslet għal konvinċiment tagħha sal-grad rikjest mil-liġi, li ż-zwieġ bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment. Konsegwentement, il-Qorti tqis li hemm lok għall-pronunzja tas-separazzjoni personali bejn il-partijiet. Il-Qorti ħadet ukoll konjizzjoni tal-fatt illi l-partijiet ilhom jgħixu separatament għal numru ta' snin u li ma jidhirx li hemm lok għal rikonċiljazzjoni bejniethom.

Fl-ewwel lok, il-Qorti tirrileva li tinsab moralment konvinta li z-zwieġ ta' bejn il-partijiet tkisser b'mod irrimedjabbli minħabba l-attitudni aggressiva tal-konvenut. Il-Qorti tinnota li kien hemm konsistenza bejn il-maġġor parti tax-xhieda mressqa dwar l-aġir u l-karattru tal-konvenut, fejn ġie deskritt bħala "*bniedem nervuz u bla paċenzja... karattru possessiv*",¹⁹ "*atteġjament tiegħu goff ta' trucker*",²⁰ "*hu naqra nervuz*",²¹ "*huwa bniedem għajjur, (...) l-ghira li kellu kienet wahda eccessiva, u apparti dan kollu kien bniedem nervuz hafna*"²², "*quddiemi qatt ma rajt swat pero ghajjat ikun*

¹⁶ Artikolu 38 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

¹⁷ **Hugh Greengrass vs. Lucia Greengrass**, deċiża nhar it-2 ta' Ottubru 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, (Ċitazzjoni 98/2002/1RCP).

¹⁸ Deċiża nhar is-27 ta' Novembru 2011 mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, (Ċitazzjoni 1715/2001/1RCP).

¹⁹ Fol. 239-240, ix-xhieda ta' I sive I J, oħt l-attriċi.

²⁰ Fol. 432, ix-xhieda ta' Joe Mifsud bħala rappreżentant ta' Danish Bakery Limited.

²¹ Fol. 747-748, ix-xhieda ta' M N, is-sieħba tal-konvenut.

²² Fol. 558-559, ix-xhieda ta' G H, missier l-attriċi.

hemm".²³ Apparti minn hekk, il-Qorti tevalwa li kien il-konvenut stess li ammetta dwar in-nuqqasijiet fil-karattru tiegħu, fil-fatt fir-rigward tiegħu nnifsu u tal-attriċi, il-konvenut jgħid illi: *"it-tnejn furjużi, pero hija kienet izewwaqha u twahhal kollox fija – ghax jien nervuz, forsi titlali malajr u anke gieli telghatli idejja, u dak iz-zmien tant kont qed naqla fuq wicci li ma kontx nikkontrolla"*. Filwaqt li l-Qorti ma għandha l-ebda dubbju dwar il-karattru tal-konvenut, min-naħa l-oħra u dan fid-dawl tan-nuqqas ta' provi li jikkonstataw l-istess, il-Qorti ma tistgħax tikkonferma l-allegazzjonijiet tal-konvenut u ċjoe' jekk l-attriċi kienetx verament furjuża, izzewwaqha, u twahhal kollox fil-konvenut.

Magħdud mal-premess u in vista tal-ammissjoni tal-konvenut stess fir-rigward tal-fatt li ma kienx jikkontrolla u li ġieli *'għolitu idejh'*, il-Qorti m'għandhiex ma temminx il-verzjoni attriċi u ċjoe' li l-konvenut huwa bniedem bla paċenzja, demmu spont, jinkorla malajr, idejh ħafifa bil-konsegwenza li jkun vjolenti mal-attriċi. Il-Qorti temmen ukoll il-verzjoni tal-attriċi fir-rigward tal-aħħar tilwima li kellhom il-partijiet, fejn spiċċat għamlet rapport mal-Pulizija, fejn dawn mexxew kontra tiegħu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Ġudikatura Kriminali). Għalkemm l-attriċi ppruvat dan permezz ta' taħrika maħruġa kontra l-konvenut sabiex jidher quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Ġudikatura Kriminali),²⁴ bi sfortuna ċ-ċertifikat ta' Dr Alexandra Baldacchino mid-Dipartiment tal-Kura tas-Saħa u kif ukoll id-deċizjoni finali dwar jekk il-konvenut instabx ħati *o meno* ma ġewx ezebiti.

Fit-tieni lok, il-Qorti tinnota li kemm l-attriċi u kif ukoll il-konvenut jallegaw li z-zwieġ ta' bejniethom tkissier b'mod irrimedjabbli minħabba relazzjonijiet extra-matrimonjali da parti z-zewġ partijiet. In vista ta' dawn l-allegazzjoni, il-Qorti evalwat l-atti proċesswali u ma sabet l-ebda prova li tistabilixxi li z-zwieġ tal-partijiet tkisser *primarjament* minħabba relazzjonijiet extra-matrimonjali li bdew qabel is-sena 2009 u ċjoe' meta l-attriċi telqet mid-dar matrimonjali. Fil-fatt, il-Qorti tinnota li l-partijiet bdew relazzjonijiet extra-matrimonjali fil-kors ta' din il-kawza ta' separazzjoni waqt li kienu separati *de facto* minn xulxin, fejn l-attriċi bdiet relazzjoni ma' L B u li minn din ir-relazzjoni għandhom wild, filwaqt li l-konvenut beda relazzjoni ma' M N u minn din ir-relazzjoni għandhom wild ukoll. Dawn ir-

---

²³ Fol. 747, ix-xhieda ta' Raymond J, ex-kollega tal-konvenut.

²⁴ Fol. 40.

relazzjonijiet extra-matrimonjali ġew konfermati mill-partijiet stess,²⁵ minn membri tal-familja,²⁶ kif ukoll mir-rapport tal-Avukat tat-Tfal Dr Mary Muscat.²⁷

F'dan il-kuntest, il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Rita Busuttil pro et noe vs Raymond Busuttil**, deciza mill-Qorti tal-Appell nhar il-15 ta' Diċembru 2015, fejn ġie ritenut illi: *“Din il-Qorti tosserva li, għalkemm l-inkwiet matrimonjali kien originarjament rizultat tal-komportament abuziv tal-konvenut fil-konfront tal-attrici, iz-zwieg bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment meta, wara s-separazzjoni de facto, l-attrici dahlet f'relazzjoni adulteruza ma' terza persuna. Għalhekk ma jistax validament jinghad li, għax ir-relazzjoni adulteruza tal-attrici bdiet cirka hames snin wara s-separazzjoni de facto, allura hija m'għandha ebda htija għas-separazzjoni. B'din ir-relazzjoni extra-matrimonjali l-attrici issigillat it-tkisser taz-zwieg bejn il-partijiet b'mod li qerdet kwalunkwe speranza li dawn jergghu jghixu flimkien”*.

Il-Qorti tinsab tal-fehma illi dan il-prinċipju għandu jġi applikat fil-kaz odjern fil-konfront taz-zewġ partijiet u dan għaliex wara s-separazzjoni de facto tagħhom, huma bdew relazzjoni u familja ġdida ma' terzi. B'hekk il-partijiet eliminaw kull possibilita' li dawn jirrangaw u jkomplu bil-ħajja matrimonjali tagħhom flimkien.

Tenut kont tal-premess, il-Qorti hija tal-fehma li ma hemm l-ebda dubju li l-aġir tal-konvenut ibbazat fuq aggressjoni u vjolenza, kif irrakkontat mill-attrici u rrapportat f'din is-sentenza, irrenda l-ħajja komuni bejn il-partijiet insapportabbli, bil-konsegwenza li l-attrici għazlet li titlaq mid-dar matrimonjali. Magħdud ma' dan, jidher ukoll li wara li l-partijiet sseparaw de facto, huma t-tnejn bdew relazzjonijiet extra-matrimonjali, liema relazzjonijiet għadhom fis-seħħ sal-prezent u minn liema relazzjonijiet ffurmaw familji ġodda. Għaldaqstant il-Qorti tirrileva li ma hemm l-ebda raġuni valida għaliex m'għandhiex tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet bi htija għat-tkissir taz-zwieg tiġi attribwita liż-zewġ partijiet b'mod kongunt, fejn il-konvenut irrenda lilu nnifsu ħati ta' adulterju, sevizzi

---

²⁵ Fol. 679, 764.

²⁶ Fol. 704.

²⁷ Fol. 401.

u inġurji gravi, filwaqt li l-attriċi rrendiet ruġha ħatja ta' adulterju, u dawn ai termini tal-Artikoli 38 u 40 tal-Kodiċi Ċivili.

3. Dwar l-Applikazzjoni tal-Artikolu 48 sal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ċivili fil-Konfront tal-Attriċi u l-Konvenut:

L-attriċi titlob lill-Qorti sabiex tapplika fil-konfront ta' zewġha d-dekadenzi stipulati fl-Artikolu 48 sal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ċivili. Min-naħa tiegħu, il-konvenut jgħid illi tali disposizzjonijiet tal-liġi m'għandhomx japplikaw fil-konfront tiegħu.

Il-firda personali motivata mill-adulterju, b'halma huwa l-każ odjern, iġġib magħha, skond il-liġi, konsegwenzi ibsin, liema konsegwenzi huma mandatorji u jridu jiġu applikati ai termini tal-Artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili. Dana b'differenza mill-motivi l-oħra tas-separazzjoni personali fejn il-Qorti għandha d-diskrezzjoni, ai termini tal-Artikoli 51 u 52 tal-istess Kodiċi, jekk tapplikax jew le dawn id-dekadenzi.

L-Artikolu 48 jistipula:

“(1) Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 tiff -

(a) il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827;

(b) dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu;

(ċ) kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkunu saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-qorti b'hal d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun ħatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jiġi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda mill-partijiet fiz-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taz-zewġ partijiet skont l-artikolu 3;

(d) il-jedd li iġġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull kaz, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jitnissel miz-zwieġ”.

Illi kif diġà stabbilit, iż-żwieġ bejn il-partijiet sfaxxa minħabba d-diverġenzi taż-żewġ kontendenti, li għamluha impossibbli biex ikomplu jgħixu l-ħajja konjugali tagħhom flimkien. Konsegwentement, irriżulta lil-partijiet ma setgħux ikampaw aktar flimkien, tant illi fil-mori tal-proċeduri odjerni bdew relazzjonijiet extra-matrimonjali.

Iżda fil-kaz in eżami, ladarba ma saret l-ebda kontro-talba mill-konvenut f'dan ir-rigward, din il-Qorti tista' biss tilqa' t-talba tar-rikorrenti, u in segwitu qiegħda tiċħad is-seba' (7) eċċezzjoni tal-konvenut. Għaldaqstant, din il-Qorti qiegħda tapplika fil-konfront tal-konvenut l-effetti *in toto* tal-Artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili. Madanakollu, il-Qorti tirrileva li in vista tal-fatt li l-attriċi għandha relazzjoni adultera ma' terz, tali stat ta' fatt indubjament ifisser li l-attriċi ddekadiet mid-dritt li titlob għall-manteniment minn għand zewġha.²⁸ Għaldaqstant, il-Qorti tgħaddi sabiex tiċħad it-talba attriċi fir-rigward tal-manteniment għaliha nnifisha u b'hekk tilqa' ir-raba' (4) eċċezzjoni tal-konvenut.

4. Kura, Kustodja, Aċċess u Manteniment tal-Minuri:

Miż-żwieġ bejn il-partijiet twieldu zewġt itfal, u ċjoe' D B imwielda nhar it-18 ta' Ottubru 2002 u E B li twieled nhar id-29 ta' Novembru 2003.²⁹ Dan ifisser illi fil-prezent D B għandha sbatax-il (17) sena, filwaqt li E B għandu sittax-il (16) sena. Is-sitwazzjoni *pendente lite* fir-rigward tal-kura, kustodja, aċċess u manteniment tal-minuri, ġew regolati permezz ta' numru ta' digrieti.

Fir-rigward tal-kura u kustodja tal-minuri, il-Qorti tinnota li fil-prezent din tinsab regolata permezz tad-digriet datat 18 ta' Ottubru 2010,³⁰ fejn il-Qorti laqgħat it-talba tal-attriċi fis-sens illi l-kura u kustodja tkun b'mod esklussiv f'idejha u dan wara li ħadet konjizzjoni tal-fatt li l-konvenut wieġeb li ma

---

²⁸ *Vide* s-sentenza fl-ismijiet **Rita Busuttil pro et noe vs Raymond Busuttil**, deciza mill-Qorti tal-Appell nhar il-15 ta' Diċembru 2015.

²⁹ Fol. 5, 6.

³⁰ Fol. 49.

għandu l-ebda oġġezzjoni għat-talba attriċi salv li jkollu dritt għall-aċċess adegwat mal-minuri.³¹

Fir-rigward tal-aċċess, il-Qorti tirrileva li fil-prezent il-minuri qegħdin jaraw lil missierhom kull nhar ta' Erbgħa u Ġimgħa mis-6.00 sat-8.00 ta' filgħaxija u l-Ħadd mill-10.00 ta' filgħodu sat-8.00 ta' filgħaxija, liema aċċess huwa bbazat fuq id-digriet tal-Qorti ta' nhar il-10 ta' Novembru 2010,³² izda li ġie mmodifikat fir-rigward tal-ħin u dan bi qbil bejn il-partijiet.³³

Fir-rigward tal-manteniment, il-Qorti tevalwa li bi qbil bejn il-partijiet, il-konvenut għandu jħallas lil attriċi s-somma ta' €500 bħala manteniment għaz-zewġ minuri, liema somma tinkludi ukoll nofs l-ispejjeż relatati mas-saħħa u edukazzjoni tal-minuri.³⁴

4.1. Applikazzjoni tal-Prinċipji Legali fir-Rigward tal-Kura, Kustodja u Aċċess tal-Minuri

Ġie ritenut b'mod kostanti fil-ġurisprudenza tagħna li, f'kawżi bħal din, il-Qorti għandha tikkunsidra l-aqwa interess tal-minuri. Fil-kawża **Jennifer Portelli pro.et noe. vs. John Portelli**³⁵ intqal: *“Jingħad illi l-kura tat-tfal komuni tal-mizzewġin, sew fil-liġi antika u sew fil-liġi viġenti, kif ukoll fil-ġurisprudenza estera u f'dik lokali hija regolata mill-prinċipju tal-aqwa utilita' u l-akbar vantaġġ għall-interess tal-istess tfal li ċ-ċirkustanzi tal-kaz u l-koeffiċjenti tal-fatti partikulari tal-mument ikunu jissuġġerixxu. Illi in konsegwenza, ir-regola sovrana fuq enunċjata għandha tipprevali dwar il-kustodja u l-edukazzjoni tat-tfal komuni tal-mizzewġin, sew meta l-konjuġi jisseparaw ruħhom ġuddizzjarjament, sew meta jiġu biex jisseparaw konsenswalment”*.

Fil-kawża fl-ismijiet **Susan Ellen Lawless vs. Il Reverendo George Lawless**³⁶, il-Qorti kienet qalet illi *“la cura ed educazione dei figli, nel caso che la moglie non continua ad abitare col marito, deve essere commessa*

---

³¹ Fol. 44.

³² Fol. 62.

³³ Fol. 562.

³⁴ Fol. 779.

³⁵ Deciża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-25 ta' Ġunju 2003, Ċitazz Numru: 2668/1996/2RCP.

³⁶ Deciża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-8 ta' Diċembru 1858.

ed affidata a colui, fra i coniugi, che si riconoscerà' piu atto ed idoneo a curarli ed educarli, avuto riguardo alla loro eta', ed a tutte le circostanze del caso – sotto quie provvedimenti, che si reputino spediti pel vantaggio di tali figli”.

Ingħad ukoll fil-kawża fl-ismijiet **John Cutajar vs. Amelia Cutajar et**³⁷ u **Maria Dolores sive Doris Scicluna vs. O Scicluna**³⁸ illi *“apparti l-ħsieb ta' ordni morali u dak ta' ordni legali, li għandhom setgħa fil-materja ta' kura u kustodja tat-tfal in ġenerali, il-prinċipju dominant in 'subjecta materia', li jiddetermina normalment u ġeneralment il-kwistjonijiet bħal din insorta f'dina l-kawża, huwa dak tal-aktar utilita' u dak tal-aqwa vantaġġ u nteress tal-istess minuri fl-isfond taċ-ċirkostanzi personali u 'de facto' li jkunu jirrizultaw mill-provi tal-kaz li jrid jiġi risolut...”.*

Tenut kont tal-prinċipji bazilari hekk kif enunċjati mill-ġurisprudenza appena ċitata, u ċjoe' l-prinċipju tal-aktar utilita' u dak tal-aqwa vantaġġ għal minuri, il-Qorti għandha l-fakolta' li abbazi tal-Artikolu 56 tal-Kodiċi Ċivili, saħansitra tafda l-kura u kustodja tal-minuri lil ġenitur wieħed biss u dan sabiex l-interess suprem tal-minuri jkun dejjem issalvagwardjat. Il-Qorti tissottolineja illi l-interess tal-minuri huwa iprem mid-drittijiet tal-ġenituri. Fis-sentenza fl-ismijiet **Frances Farrugia vs. Duncan Caruana**³⁹ u **Marlon Grech vs. Charlene Banks**⁴⁰ ġie ritenut illi l-Qorti *“filwaqt li dejjem tagħti piz għad-drittijiet tal-ġenituri, l-interess suprem li zzomm quddiemha huwa dejjem dak tal-minuri, kif anke mgħallma mill-ġurisprudenza kostanti tagħna”.*

Wara konsiderazzjoni tal-prinċipji legali u kif ukoll tal-provi, il-Qorti tinnota illi mill-10 ta' Novembru 2010 sa llum-il ġurnata, il-minuri dejjem kienu taħt il-kura u kustodja tal-omm, fejn għexu u trabbew magħha filwaqt li l-missier kellu aċċess adegwat sabiex iqatta' ammont ta' ħin ma' uliedu. Għaldaqstant, sa mill-2010, il-minuri daħlu f'rutina ta' ħajja, li mill-atti proċesswali ma jidhirx li tali rutina ma kienetx qiegħda taħdem jew li kienet qiegħda toħloq xi preġudizzju lil partijiet b'mod partikolari lil minuri.

³⁷ Deciża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-28 ta' Jannar 1956.

³⁸ Deciża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Novembru, 2003 (Ċitazzjoni Numru. 1715/2001/1RCP).

³⁹ Deciża fil-31 ta' Mejju 2017 (Rikors Ġuramentat 268/11AL).

⁴⁰ Deciża fil-15 ta' Ġunju 2017 (Rikors Ġuramentat 218/13AL).

Għaldaqstant, fid-dawl fin-nuqqas ta' provi li juru li l-ħajja li għexu u għandhom qegħdin jgħixu l-minuri hija waħda li kienet u/jew qiegħda tippreġudikalhom id-drittijiet tagħhom, il-Qorti hi tal-fehma li jkun fl-aħjar interess tal-minuri li l-kura u kustodja tibqa' fdata lil attriċi u li jibqgħu jgħixu magħha. B'dana illi l-missier jibqalgħu d-dritt ta' aċċess adegwat u ċjoe' li il-minuri jibqgħu jaraw lil missierhom kull nhar ta' Erbgħa u Ġimgħa mis-6.00 sat-8.00 ta' filgħaxija u l-Ħadd mill-10.00 ta' filgħodu sat-8.00 ta' filgħaxija. Fir-rigward ta' dawk id-deċizjonijiet relatati mas-saħħa, edukazzjoni u safar tal-minuri, il-Qorti tordna li dawn għandhom jittiehdu miz-zewġ partijiet b'mod konguntiv.

4.2. Manteniment għall-Ulied

Il-prinċipju legali tal-manteniment tal-ulied huwa msejjes fuq l-Artikolu 7(1) tal-Kodiċi Ċivili li jstipula: "***Il-ġenituri għandhom l-obbligu li jieħdu ħsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil uliedhom bil-mod stabbilit fl-artikolu 3B ta' dan il-Kodiċi.***" L-Artikolu 3B sub-inċiz 1 tal-istess Kodiċi jstipula illi: "***Iż-żwieġ jimponi fuq il-miżżewġin l-obbligu li jieħdu ħsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil ulied li jiġu miż-żwieġ skond il-ħila, xeħtiet naturali u aspirazzjonijiet ta' l-ulied.***"

Għalhekk abbażi tal-premess, jirriżulta mid-dispożizzjonijiet tal-liġi, li l-ġenituri għandhom l-istess obbligi versu l-ulied tagħhom, u għalhekk it-tnejn li huma għandhom jikkontribwixxu għat-trobbija tal-istess. Il-Qorti tfakkar illi l-manteniment ma huwiex marbut ma' xi impjeg jew introjtu partikolari izda huwa obbligu assolut. Għaldaqstant, kull ġenitur għandu jipprovdi sabiex jassigura li uliedu għandhom manteniment adegwat li ai termini tal-Artikolu 19 subinċiz 1 u 2 tal-Kodiċi Ċivili għandu jkopri l-ikel, ilbies, saħħa, abitazzjoni u spejjez reltati mal-istess saħħa u edukazzjoni. Ċertament li l-obbligi mnissla miż-żwieġ, isofru mutament fil-kors ta' separazzjoni bejn il-partijiet, anke fil-każijiet ta' *pendente lite*. B'hekk l-obbligu taż-żewġ ġenituri lejn l-ulied jibqa' l-istess fi kwalsiasi sitwazzjoni tal-ħajja, liema obbligu jkun dettat skont il-mezzi tiegħu, ikkalkulati skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 20 tal-istess Kodiċi Ċivili, u l-bżonnijiet tal-istess minuri.

Meta l-Qorti tiġi sabiex tistabbilixxi manteniment, ma hemmx xi formula stabbilita fil-liġi li biha l-Qorti tagħmel il-kalkoli biex imbagħad joħroġ ir-riżultat. Madanakollu Artikolu 20 tal-Kodiċi Ċivili jservi mezz ta' gwida sabiex jassisti lil Qorti tasal għal konkluzjonijiet tagħha f'dan ir-rigward. Dan l-artikolu jaqra hekk:

“(1) Il-manteniment għandu jingħata skont il-bżonn ta’ min jitolbu u l-mezzi ta’ min għandu jagħtih.

(2) Fl-istħarriġa sabiex jinsab jekk min jitlob il-manteniment jistax jaqalgħu xort’oħra, għandu jittieħed qies ukoll tal-ħila tiegħu fl-eżercizzju ta’ xi professjoni, arti jew sengħa.

(3) Meta jinqiesu l-mezzi ta’ min hu obligat għall-manteniment, għandu jingħadd biss il-qligħ tiegħu mix-xogħol tal-professjoni, arti jew sengħa, is-salarju jew il-pensjoni tiegħu mogħtija mill-Gvern jew minn ħaddieħor, u tal-utili tal-beni, sew mobbli kemm immobbli u kull dħul li jinħoloq taħt trust.

(4) Ma jitqiesx li għandu mezzi biżżejjed biex jagħti l-manteniment min ma jistax jagħtih ħlief billi jilqa’ f’daru l-persuna li titlob dak il-manteniment, jekk din il-persuna ma tkunx axxendent jew dixxendent.

(5) Meta jinqiesu l-mezzi ta’ min jitlob il-manteniment, għandu jittieħed qies ukoll ta’ kemm jiswew il-beni tiegħu mobbli jew immobbli kif ukoll ta’ kull interess benefiċjarju taħt trust”.

Ikkonfermat li l-ġenituri jridu jieħdu ħsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil uliedhom, il-Qorti għandha l-obbligu li tqis li kull ġenitur jikkontribwixxi skont il-mezzi rispettivi tiegħu u l-bzonnijiet tal-istess minuri.

Fid-dawl ta’ dan, il-Qorti rat id-dħul tal-konvenut u dan permezz ta’ numru ta’ dokumenti li ġew eżebiti fl-atti, inkluz l-FS3s.⁴¹ Min-naħa l-oħra, il-Qorti tinnota li l-attriċi għalkemm tiddikjara li taħdem bħala *cleaner*, din ma tipprovdi l-ebda rendikont dwar l-introjtu tagħha. Madanakollu l-Qorti evalwat l-*statements* bankarji, senjatament il-kont mal-Bank of Valletta

---

⁴¹ Fol. 51-58.

plc bin-numru 40018408476 fejn tidhol il-paga tal-attriċi mill-kumpanija *Chef Choice Limited*, il-benefiċċju *tax-children allowance* u kif ukoll depoziti mensili li s-sors tagħhom ma huwiex magħruf.

Madanakollu, ġialadarba hemm qbil bejn il-partijiet li l-konvenut għandu jhallas lill-attriċi l-manteniment għal minuri ta' €500 fix-xahar, liema somma għandha tinkludi nofs l-ispejjez tal-konvenut għas-saħħa u l-edukazzjoni, din il-Qorti mhux ser tiddisturba dan il-ftehim bejn il-partijiet. Għaldaqstant u dan wara li l-Qorti ħadet konjizzjoni tal-qbil imsemmi, il-Qorti tordna lil konvenut u dan ġialadarba l-ulied ser ikomplu jabitaw ma' ommhom, iħallas lil attriċi s-somma ta' ħames mitt Ewro (€500) kull erba' ġimgħat għaz-zewġt ulied bħala manteniment, liema somma tinkludi nofs l-ispejjez relatati mas-saħħa u edukazzjoni. Fir-rigward ta' spejjez straordinarji, dawn għandhom jinqasmod b'mod ugwali bejn il-partijiet, liema deċizzjoni għandha tittiehed mill-partijiet b'mod kongunt. Dan il-manteniment jogħla kull sentejn skont l-indiċi tal-għoli tal-ħajja u jista' jitnaqqas direttament minn kwalsiasi paga, introjtu jew benefiċċju soċjali li tista' jipperċepixxi minnu l-konvenut. Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 3B tal-Kodiċi Ċivili, l-konvenut huwa obligat li jhallas manteniment għal D u E, aħwa B, sakemm il-minuri jagħliqu l-eta` ta' tmintax (18)-il sena. Madanakollu, fl-eventwalita` li ulied il-partijiet jagħzlu li jibqgħu jistudjaw fuq bażi *full-time* wara li jilħqu l-eta` maġġorenni, il-manteniment għandu jibqa' jithallas sakemm dak il-wild jagħlaq l-eta` ta' tlieta u għoxrin (23) sena jew sakemm itemm l-istudji tiegħu, skont liema eventwalita` tavvera ruħha l-ewwel. Kwalunkwe benefiċċju soċjali in konnessjoni mal-minuri, inkluz *children allowance* għandu jkun perċepibbli mill-attriċi għan-nom tal-minuri.

5. It-Terminazzjoni u d-Divizzjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Il-Qorti tirrileva illi ġialadarba l-partijiet izzewġu nhar id-29 ta' Marzu 2003, hekk kif jixhed mill-Att taz-Zwieġ,⁴² din id-data għandha titqies bħala d-data li fiha ġiet stabbilita l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-partijiet.

---

⁴² Fol. 4.

5.1. Terminazzjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Bis-saħħa tal-preżenti sentenza, il-Qorti qiegħda tittermina l-komunjoni tal-akkwisti sal-lum eżistenti bejn il-partijiet, konjuġi B.

5.2. Elenku ta' dak kollu li Jiforma parti mill-Komunjoni tal-Akkwisti u dak li huwa Parafernali tal-Partijiet

Fir-rigward ta' dawk l-assi li huma parafernali tal-partijiet:

- a. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni KBF-XXX;

Fir-rigward ta' dawk l-assi li jiffurmaw parti mill-komunjoni tal-akkwisti, il-Qorti telenka s-segwenti:

- a. Il-kont bankarji ta' A B fuq isimha personali, ġialadarba ma ngabet l-ebda prova li l-ammonti f'dawn il-kontijiet bankarji ġejjin minn sorsi parafernali:⁴³
  - (i) 4001990XXX mal-Bank of Valletta plc;
  - (ii) 4001840XXX mal-Bank of Valletta plc.
- b. Il-kontijiet bankarji ta' C B fuq ismu personali, ġialadarba ma ngabet l-ebda prova li l-ammonti f'dawn il-kontijiet banakarji ġejjin minn sorsi parafernali:⁴⁴
  - (i) 1179813XXXX mal-Bank of Valletta plc;
- c. Id-dar matrimonjali bl-indirizz *XX, Triq il-X X, Zabbar*, liema fond inxtara mill-partijiet nhar il-4 ta' Frar 2004;⁴⁵
- d. Il-garaxx bl-indirizz *Triq l-X, Ħaz-Zabbar*, liema garaxx inxtara mill-partijiet nhar it-12 ta' Novembru 2008;⁴⁶

---

⁴³ Fol. 454-489.

⁴⁴ Fol. 506-517.

⁴⁵ Fol. 534-542.

⁴⁶ Fol. 525-531.

- e. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni ABS-XXX, liema vettura inxtrat versu l-prezz ta' LM4,000, liema somma m'hijiex kontestata mill-attriċi;⁴⁷
- f. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni KBL-XXX, liema vettura inxtrat bi tpartit ma' van bin-numru ta' reġistrazzjoni DBN-XXX li kien jappartjeni l-komunjoni tal-akkwisti⁴⁸ u tħallas il-bilanċ ta' €3,494.⁴⁹ Il-karozza ġiet stmata bil-valur ta' €5,100⁵⁰ liema stima ma ġietx ikkontestata mill-konvenut;
- g. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni IOF-XXX, liema vettura nxtrat versu l-prezz ta' LM14,000;⁵¹
- h. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni REN-XXX, liema vettura nxtrat mingħajr ma ġie pprovdut il-prezz tal-istess;
- i. Kwalsiasi vettura oħra li nxtrat mill-partijiet sakemm din is-sentenza tgħaddi in ġudikat;
- j. Id-dejn kollu mal-Bank HSBC Bank plc, u dan in forza tal-kuntratt fl-atti ta' Dr Mark A. Sammut nhar il-4 ta' Frar 2004, tal-kuntratt fl-atti ta' Dr Isabelle Gonzi nhar il-4 ta' Frar 2004 u tal-kuntratt fl-atti ta' Dr Joseph Lia nhar it-12 ta' Novembru 2008;
- k. Id-dejn kollu tan-negozju tal-konvenut, liema dejn għandu jorbot fuq il-komunjoni tal-akkwisti. Il-Qorti tevalwa li mill-provi ma hemmx dubju li l-atti mwettqa mill-konvenut fir-rigward tan-negozju tiegħu kienu atti normali ta' ġestjoni kummerċjali, fejn il-konvenut jordna l-ħobz minngħand Danish Bakery Limited u konsegwentament jbiegħu lil ħwienet. Mix-xhieda ta' Joseph Mifsud, rapprezentant Danish Bakery Ltd,⁵² ingħad illi l-konvenut jagħmel pagamenti izda dejjem b'lura u li l-konvenut bħalissa jinsab lura ferm fil-pagamenti tiegħu. Il-Qorti f'dan ir-rigward tagħmel referenza għas-sentenza fl-

---

⁴⁷ Fol. 84.

⁴⁸ Fol. 496.

⁴⁹ Fol. 573.

⁵⁰ Fol. 587.

⁵¹ Fol. 84, 257.

⁵² Fol. 799.

ismijiet **Mafimex Limited (C7396) vs Saviour Muscat et**, deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili nhar il-20 ta' Marzu 2019, fejn ingħad illi: *"L-iskop tal-Artikolu 1324 huwa biex joħloq eċċezzjoni għar-regola ġenerali li nsibu fl-artikolu 1322 fejn jidhlu "atti normali ta' ġestjoni ta' kummerċ, negozju, jew professjoni". Dan ifisser li l-komunjoni tintrabat meta att straordinarji jsir minn konsorti wieħed biss, basta li jkun att li jaqa" fil-parametri tal-Artikolu 1324. Li kieku ma kienx hekk, ma kienx ikun hemm skop għal dan l-artikolu. Fil-kawża tal-lum ma jiswa xejn li l-attriċi ma kellhiex x"taqsam man-negozju. Wara kollox, hija kienet taf illi l-konvenut kien qiegħed jiggstixxi negozju filwaqt illi l-komunjoni tal-akkwisti kienet għadha qed topera bejniethom. Il-fatt illi hi ma kellhiex x"taqsam man-negozju ma jfissirx illi d-dejn in kwistjoni mhuwiex piż fuq il-komunjoni, u issa li ġiet xolta, piż fuq l-assi taż-żewġ konvenuti individwalment";*

- I. Kwalunkwe kont pendenti reltati mas-servizzi tad-dar matrimonjali, li jinkludu d-dawl, ilma, telefon u internet.

5.3. Divizjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti u Assenjazzjoni tal-Porzjonijiet

Wara li l-Qorti ħadet konjizzjoni tal-provi kollha, waslet għal konkluzjoni li: (i) fl-ewwel lok, kull parti għandha tassumi nofs id-dejn hawn fuq imsemmi, u (ii) fit-tieni lok, id-dar matrimonjali u l-garaxx tal-partijiet għandhom jitpoġġew għall-bejgħ fis-suq miftuħ bi prezz maqbul bejn il-partijiet jew bi prezz stabbilit permezz ta' *average* ta' valutazzjoni ta' 3 *estate agents* li jinġiebu wieħed minn kull parti u wieħed bi ftehim bejniethom b'dan li r-rikavat minn tali bejgħ għandu jifdi d-dejn in kwistjoni. Il-Qorti tordna li f'kaz li mir-rikavat tal-bejgħ, jifdal xi somma flus, tali somma għandha tinqasm b'mod ugwali bejn il-partijiet. Izda f'kaz li r-rikavat tal-bejgħ in kwistjoni ma jservix sabiex jifdi d-dejn, dan għandu jibqa' jitħallas miz-zewġ partijiet f'rati indaqs bejniethom.

Porzjoni Assenjat lil A B:

- a. Nofs l-ammont f'kull kont banakarju f'isem wieħed mill-partijiet;
- b. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni KBL-XXX;

- c. Nofs kwalunkwe vettura li nxtrat mill-partijiet sal-ġurnata li din is-sentenza tgħaddi in ġudikat;
- d. Is-somma ta' €4,660 dovuta lilha minn għand C B bħala sehemha mill-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni ABS-XXX;
- e. Is-somma ta' €16,310 dovuta lilha minn għand C B bħala sehemha mill-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni IOF-XXX;
- f. Is-somma ta' nofs il-valur hekk stmat tal-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni REN-XXX minn għand C B;
- g. Is-somma ta' €257.59 dovuta lil A B minn għand C B għall-ispejjez relatati mas-saħħa u edukazzjoni tal-minuri li ġew ippruvati permezz ta' irċevuti;⁵³
- h. Id-dejn ta' €2,550 lil C B bħala sehemu mill-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni KBL-XXX;
- i. Nofs il-kontijiet pendenti reltati mas-servizzi tad-dar matrimonjali, li jinkludu d-dawl, ilma, telefon u internet;

Porzjon Assenjat lil C B:

- a. Nofs l-ammont f'kull kont banakarju f'isem wieħed mill-partijiet;
- b. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni ABS-XXX;
- c. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni IOF-XXX;
- d. Il-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni REN-XXX, liema vettura għandha tiġi stmata minn persuna jew aġenzija li dwarha jaqblu l-partijiet;
- e. Nofs kwalunkwe vettura li nxtrat mill-partijiet sal-ġurnata li din is-sentenza tgħaddi in ġudikat;
- f. Is-somma ta' €2,550 minn għand A B, sehemu mill-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni KBL-XXX;
- g. Id-dejn ta' €4,660 lil A B bħala sehemha mill-vettura bin-umru ta' reġistrazzjoni ABS-XXX;
- h. Id-dejn ta' €16,310 lil A B bħala sehemha mill-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni IOF-XXX;
- i. Id-dejn ta' nofs il-valur hekk stmat tal-vettura bin-numru ta' reġistrazzjoni REN-XXX lil A B;
- j. Id-dejn ta' €257.59 lil A B bħala sehemu mill-ispejjez relatati mas-saħħa u edukazzjoni tal-minuri li ġew ippruvati permezz ta' irċevuti;

---

⁵³ Fol. 98-103, 119-120, li jammontaw għal €515.18.

- k. Nofs il-kontijiet pendenti reltati mas-servizzi tad-dar matrimonjali, li jinkludu d-dawl, ilma, telefon u internet

6. Il-Beni Parafernali:

Il-Qorti tinnota li għalkemm l-attriċi tagħmel it-talba sabiex tiġi restitwita bil-beni u krediti parafernali u dotali tagħha, din tonqos milli tispeċifika liema huwa dawn il-beni u krediti. Mill-evalwazzjoni tal-atti proċesswali, il-Qorti tara li ma jirrizulta li l-attriċi ma għandha l-ebda beni u krediti parafernali u dotali u għaldaqstant għandha tgħaddi sabiex tiċċad it-talba attriċi filwaqt li tilqa' l-għaxar (10) eċċezzjoni tal-konvenut.

7. Id-Dar Matrimonjali:

L-attriċi titlob lil din il-Qorti sabiex tassenjalha d-dar matrimonjali u ċjoe' *XX, Triq il-XX, Zabbar*, jew *se mai* tawtorizzaha sabiex tabita fl-imsemmija dar matrimonjali ad esklużjoni tal-konvenut.

Fl-ewwel lok, il-Qorti tirrileva li ma tista' qatt tassenja d-dar matrimonjali lill-attriċi u dan għaladarba tali dar ma hijiex parafernali tagħha izda tiffirma parti mill-komunjoni tal-akkwisti.

Fit-tieni lok, il-Qorti tkompli tirrileva illi kienet proprju l-attriċi li telqet mid-dar matrimonjali għaladarba ma felhix tgħix iktar ma' zewġha taht l-istess saqaf stante l-aġir tiegħu, u mis-sena 2009, l-attriċi qatt ma rritornat lura fid-dar matrimonjali. Il-Qorti tinnota ukoll, illi l-attriċi qatt ma għamlet talba sabiex *pendente lite* hi tkun tista' tgħammar fid-dar in kwistjoni u konsegwentament tizgombra lil konvenut mid-dar matrimonjali. Għaldaqstant, fil-fehma tal-Qorti jidher ċar li matul il-perjodu ta' ħdax-il (11) sena u ċjoe' minn meta l-attriċi telqet mid-dar matrimonjali, din qatt ma writ ix-xewqa tagħha li terġa' tmur tgħammar hemm anzi stabbilit ħajjitha x'imkien ieħor. Dan huwa evidenti ukoll mill-fatt li l-attriċi stess, fil-mori ta' dawn il-proċeduri qablet mal-konvenut li d-dar matrimonjali għandha tinbiegħ u dan bl-intiza li jiġihallas id-dejn pendenti li jorbot fuq il-komunjoni tal-akkwisti.⁵⁴ Għaldaqstant l-aġir tal-attriċi matul dawn l-aħħar

---

⁵⁴ Fol. 418, 679.

ħdax-il (11) sena ma huwiex konsistenti mat-talba kif dedotta minnha fir-rikors ġuramentat.

Fid-dawl tal-premess, il-Qorti għandha tiċħad is-seba' (7) u t-tmien (8) talba, filwaqt li tilqa' it-tmien (8) u d-disa' (9) eċċezzjonijiet.

DEĊIDE:

Għalhekk, għal dawn il-motivi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawza billi:

1. Tilqa' l-ewwel talba attriċi u tippronunzja l-ħall taz-zwieġ bejn il-partijiet, konjuġi B;
2. Tilqa' it-tieni talba attriċi u tafda l-kura u kustodja tal-minuri D u E, aħwa B, esklussivament f'idejn l-attriċi, izda fir-rigward ta' dawk id-deċizzjonijiet relatati mas-saħħa, edukazzjoni u safar tal-minuri, il-Qorti tordna li dawn għandhom jiġu deċizi mill-partijiet b'mod kongunt; tordna ukoll illi l-minuri jkollhom aċċess versu l-attur, liema aċċess għandu jkun kull nhar ta' Erbgħa u Ġimgħa mis-6.00 sat-8.00 ta' filgħaxija u l-Ħadd mill-10.00 ta' filgħodu sat-8.00 ta' filgħaxija;
3. Tilqa' it-tielet talba attriċi parzjalment u dan in kwantu tordna lil konvenut iħallas lil attriċi għan-nom tal-minuri l-manteniment ta' €500 kull erba' ġimgħat, liema somma tinkludi nofs l-ispejjez relatati mas-saħħa u edukazzjoni tal-imsemmija minuri. Fir-rigward ta' spejjez straordinarji, dawn għandhom jinqasmu b'mod ugwali bejn il-partijiet, liema deċizzjoni għandha tittiehed mil-partijiet b'mod kongunt. Dan il-manteniment jogħla kull sentejn skont l-indiċi tal-għoli tal-ħajja u jista' jitnaqqas direttament minn kwalsiasi paga, introjtu jew benefiċċju soċjali li tista' jipperċepixxi minnu l-konvenut. Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 3B tal-Kodiċi Ċivili, l-konvenut huwa obligat li jħallas manteniment għal D u E, aħwa B, sakemm il-minuri jagħlqu l-eta' ta' tmintax (18)-il sena. Madanakollu, fl-eventwalita' li ulied il-partijiet jagħzlu li jibqgħu jistudjaw fuq bażi *full-time* wara li jilħqu l-eta' maġġorenni, il-manteniment għandu jibqa' jithallas sakemm dak il-wild jagħlaq l-eta' ta' tlieta u għoxrin (23) sena jew

sakemm itemm l-istudji tiegħu, skont liema eventwalita` tavvera ruħha l-ewwel. Kwalunkwe benefiċċju soċjali in konnessjoni mal-minuri, inkluz *children allowance* għandu jkun perċepibbli mill-attriċi għan-nom tal-minuri;

4. Tilqa' ir-raba' talba attriċi u tapplika fil-konfront tal-konvenut l-effetti kollha tal-Artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili;
5. Tilqa' l-ħames talba attriċi u tillikwida, tiddividi u tassenja l-komunjoni tal-akkwisti lil partijiet skont il-provvedimenti tal-ħames parti ta' din is-sentenza u ċjoe' *'It-Terminazzjoni u d-Diviżjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti'*;
6. Tiċħad is-sitt u s-seba' talbiet attriċi u dan għar-raġunijiet mogħtija f'dik fis-sitt parti ta' din is-sentenza u ċjoe' *'Id-Dar Matrimonjali'*;
7. Tiċħad it-tmien talba fir-rigward tal-beni u krediti parafernali tal-attriċi.
8. Tordna lir-Registratur tal-Qrati Ċivili u Tribunali sabiex fi żmien xahar mill-preżenti, javża lid-Direttur tar-Registru Pubbliku bid-divorzju tal-partijiet sabiex dan jiġi rreġistrat fir-Registru Pubbliku ai termini tal-Artikolu 66A tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

L-ispejjeż tal-kawża għandhom jiġihallsu żewġ terzi mill-konvenut u terz mill-attriċi.